

Sygn. akt III Cz 1170/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Pawlik

Sędziowie SO Magdalena Balion – Hajduk

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela(...) w R.

przeciwko dłużnikowi K. G.

o świadczenie pieniężne

w przedmiocie skargi wierzyciela na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy w Rybniku T. W. w sprawie o sygn. akt Km 3928/11 polegającą na wydaniu postanowienia z dnia 5 lutego 2014 roku w przedmiocie umorzenia postępowania i obciążenia wierzyciela kosztami

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 30 stycznia 2015 r., sygn. akt I Co 1988/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Pawlik SSO Magdalena Balion – Hajduk

Sygn. akt III Cz 1170/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim oddalił skargę wierzyciela na czynności komornika (postanowienie z 5 lutego 2014 roku w oparciu o art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. umarzające postępowanie z powodu bezskutecznej egzekucji i ustalające koszty postępowania na łączną kwotę 406,41 zł oraz wzywające wierzyciela do zapłaty niepokrytych kosztów postępowania w kwocie 130,70 zł). W uzasadnieniu wskazał, że w toku egzekucji prowadzonej pod sygnaturą Km 3928/11 nie zostały naruszone przepisy proceduralne. Postępowanie egzekucyjne było prowadzone poprzez zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych, które okazały się nieskuteczne, było jednym z 12 postępowań egzekucyjnych toczących się przeciwko temu samemu dłużnikowi, a w planie podziału sumy uzyskanej z egzekucji w kwocie 19 861,38 zł (postanowienie z dnia 15 grudnia 2011 roku) uwzględniono wierzytelność w kwocie 1 969,15 zł, która została rozliczona częściowo na koszty postępowania 256,73 zł. Z kolei w planie podziału kwoty 1 060,11 zł (plan podziału z 6 czerwca 2012 roku) uwzględniono kwotę 114,02 zł. Dłużnikowi zajęto również wynagrodzenie za pracę w (...) sp. z o.o. W planie podziału sumy 1 000 zł z 2 lipca 2013 roku uwzględniono kwotę 61,44 zł. Komornik zawiadomił wierzyciela o stanie egzekucji i w trybie art. 827 k.p.c. wezwał do złożenia uzupełniającego wniosku, którego wierzyciel nie złożył, co skutkowało zasadnym umorzeniem postępowania.

Ustalono koszty 406,41 zł zostały pokryte z wyegzekwowanej sumy do kwoty 273,01 zł, podstawą ich naliczenia jest art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji co do kwoty 273,01 zł (opłata) i 39 ust. 2 pkt 8 tej ustawy co do kwoty 133,40 zł (koszty doręczeń). Nie pokrycie wszystkich kosztów, które nastąpiły po wpływie wyegzekwowanej kwoty z kwot wyegzekwowanych wcześniej wynika z obowiązku niezwłocznego rozliczenia uzyskanych wpłat, zgodnie z planami podziału.

Zażalenie na to postanowienie złożył wierzyciel wnosząc o jego zmianę. W uzasadnieniu wskazał, że koszty korespondencji przed sporządzeniem planu podziału powinny zostać pokryte z przeznaczonych wierzycielowi środków, natomiast te po planie podziału powstały wyłącznie w zakresie kosztów doręczeń odpisu zajęcia zawiadomienia o stanie egzekucji i postanowienia z 5 lutego 2014 roku. Sposób rozliczenia dokonany przez komornika powoduje, że środki przekazane wierzycielowi zostały zarachowane na poczet należności głównych. Jednocześnie koszty egzekucyjne wierzyciel jest zobowiązany na obecnym etapie uregulować ze środków własnych i w efekcie działania komornika wierzyciel niejako sfinansował część należności z tytułu składek zobowiązanego. Bez znaczenia pozostaje fakt, że dłużnik jest zobligowany do zwrotu wierzycielowi kosztów postępowania określonych w zaskarżonym postanowieniu, gdyż postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko płatnikowi i tak jest bezskuteczne. Przesłanie przez komornika jednego planu podziału do wszystkich spraw prowadzonych przez Oddział jest argumentem przemawiającym za możliwością połączenia wszystkich postępowań i ograniczenia generowanych kosztów korespondencji, na co pozwala także zapis § 21 pkt 2 rozporządzenia ministra sprawiedliwości z 20 grudnia 2005 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy zauważyć, że wierzyciel nie kwestionował wysokości wydatków na doręczenia dokonanych przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego, a jedynie zasadę i konieczność rozliczenia tych wydatków gotówkowych w planach podziału sporządzonych wcześniej. Ostatecznie też w zażaleniu nie kwestionował umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są w znacznej części prawidłowe, należy jednak podkreślić, że z zaskarżonego skargą na czynności komornika postanowienia wynika, że ustalone koszty w wysokości 406,41 zł zostały pokryte z wyegzekwowanej sumy do kwoty 275,71 zł, podstawą ich naliczenia jest art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji co do kwoty 273,01 zł (opłata), art. 39 ust. 2 pkt 6 tej ustawy co do kwoty 2,70 zł (koszty doręczeń środków pieniężnych) i 39 ust. 2 pkt 8 tej ustawy co do kwoty 130,70 zł (koszty doręczeń korespondencji – w tym zakresie nie zostały pokryte). To rozróżnienie jest o tyle istotne, że w rozpoznawanej sprawie wierzyciel kwestionuje obciążenie go kosztami doręczeń korespondencji nie negując ich wysokości.

Rzeczywiście zgodnie z art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c. z kwoty uzyskanej z egzekucji zaspokajają się w pierwszej kolejności koszty egzekucyjne. Należą do nich koszty, które zostały wyłożone przez wierzyciela, te które nie zostały wyłożone przez wierzyciela, a ustalono je postanowieniem na podstawie art. 770 k.p.c., jak również należności pełnomocników (A. Marciniak: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Tom III. Postępowanie nieprocesowe, w przedmiocie zaginięcia lub zniszczenia akt, zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do artykułów 506 – 1088, pod red. K. Piaseckiego i A. Marciniaka, wyd. Beck z 2015 roku, teza 2 do art. 1025; K. Flaga-Gieruszyńska: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. A. Zielińskiego, Warszawa 2008, s. 1540 – 1541; A. Marciniak: Sądowe postępowanie egzekucyjne, Warszawa 2011, s. 415, E. Wengerek: Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne, Warszawa 2009, wydanie uaktualnione pod red. M. Romańskiej, s. 614; A. Barańska: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie egzekucyjne. Komentarz do artykułów 758 – 1088, pod red. J. Jankowskiego, Warszawa 2011, s. 1432). Są to więc także wszelkie koszty na rzecz organów egzekucyjnych ustalone postanowieniem wydanym na podstawie art. 770 k.p.c.

W rozpoznawanej sprawie komornik sporządził 3 plany podziału, które dotyczyły dziesięciu spraw prowadzonych z wniosku wierzyciela i dwóch spraw prowadzonych z wniosku innych wierzycieli, a przekazane wierzycielowi na podstawie tych planów podziału, do sprawy o sygn. akt Km 3928/11 na spłatę tytułów nią objętych, środki były pomniejszone o opłaty egzekucyjne oraz wydatki na przekazanie środków pieniężnych (wynika to zarówno z karty

rozliczeniowej, jak i z postanowienia z 5 lutego 2014 roku). W żadnym zakresie nie pokryto kosztów doręczeń korespondencji dokonanych przez komornika w tej sprawie.

Komornik zgodnie z art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c. powinien wydatki związane z doręczeniami wyliczyć już wcześniej i pobrać z wyegzekwowanej kwoty, albowiem stanowią one koszty egzekucji. Natomiast tak się nie stało i z tego powodu te wydatki, które niewątpliwie zostały poniesione przez komornika, a nie zostały pokryte z wyegzekwowanej części świadczenia obciążają wierzyciela [por. art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 790)]. Zgodnie jednak z postanowieniem komornika dotyczącym umorzenia postępowania i ustalenia kosztów egzekucji z 5 lutego 2014 roku wszelkie koszty egzekucyjne powstałe w sprawie obciążają dłużnika. Tym postanowieniem orzeczono także o obowiązku zwrotu wierzycielowi przez dłużnika tych kosztów postępowania egzekucyjnego. Natomiast w związku z nieuiszczeniem zaliczki przez wierzyciela, do której komornik nie wzywał oraz niepokryciem wszystkich kosztów egzekucyjnych ze świadczeń, które były przedmiotem planów podziału wierzyciel powinien je ponieść w pozostałej części. Koszty te wierzyciel może ściągnąć od dłużnika, jako koszty postępowania egzekucyjnego, ma taką możliwość (art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji w związku z art. 49 ust. 3 tej ustawy), albowiem wskazuje również, że dłużnik pracuje - jest więc możliwość wszczęcia egzekucji w tym zakresie (informację o zatrudnieniu dłużnika wierzyciel przedstawił dopiero w skardze na czynności komornika natomiast nie odniósł się do doręzonego mu 23 grudnia 2013 roku zawiadomienia o stanie egzekucji oraz wezwania do złożenia wniosku co do dalszego postępowania /k. 38 – 39 akt egzekucyjnych/).

Sprawa egzekucyjna została przekazana komornikowi poprzez Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim rozstrzygającego zbieg egzekucji sądowej z administracyjną i obejmuje ona 14 administracyjnych tytułów egzekucyjnych wystawionych przez wierzyciela. Dodatkowo jeszcze inne sprawy egzekucyjne z wniosku wierzyciela są prowadzone przeciwko temu samemu dłużnikowi. W toku postępowania egzekucyjnego wierzyciel w żadnym zakresie nie wnosił o połączenie tych spraw. Dodać należy, że przepisem wskazujący na możliwość połączenia spraw do łącznego rozpoznania nie jest ten wskazany w zażaleniu, a wynikający z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 grudnia 2005 roku w sprawie określenia szczegółowych przepisów o biurowości ewidencji operacji finansowych kancelarii komorniczych. Przepisem tym jest art. 219 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., który stanowi o możliwości połączenia kilku toczących się oddzielnych spraw, ale nie nakłada takiego obowiązku. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że jest to tylko i wyłącznie zarządzenie techniczne, a w rozpoznawanej sprawie egzekucyjnej ilość tytułów przedstawionych do wykonania wynosi 14 i były one objęte jedną sprawą egzekucyjną prowadzoną przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w W.. Połączenie spraw nie jest instytucją obligatoryjną, lecz fakultatywną. Dlatego też na obecnym etapie brak tego połączenia nie może stanowić zasadnego zarzutu procesowego stawianego komornikowi, gdyż nie wpływa na bieg postępowania egzekucyjnego. Koszty poniesione przez komornika w związku z doręczeniem korespondencji są zasadne i powinny zostać zwrócone. Ponoszone zaś przez wierzyciela koszty egzekucyjne ostatecznie obciążają dłużnika, co w postanowieniu komornika zostało uwidocznione.

Dodać należy, że wartość egzekwowanego świadczenia z odsetkami oraz kosztami procesu na dzień 5 sierpnia 2011 roku wyniosła 18 502,72 zł (w tym odsetki w kwocie 9 066,62 zł i koszty w kwocie 44 zł), a z trzech planów podziału wierzyciel otrzymał łącznie kwotę 1 868,90 zł. W żaden więc sposób nie można zasadnie twierdzić, że uzyskane z planów podziału kwoty zaspokoily w jakimkolwiek zakresie należność główną, gdyż w pierwszej kolejności wydzieloną wierzycielowi sumę zalicza się na koszty postępowania, następnie na odsetki, a w końcu na należność główną (por. art. 1026 § 2 k.p.c.).

Dlatego też zarzuty podnoszone w zażaleniu są bezpodstawne.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., zażalenie jako bezzasadne należało oddalić.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Pawlik SSO Magdalena Balion – Hajduk